

සුත්තන්තපිටකෙ

මජ්ඣිමනිකායො

මජ්ඣිමපණ්ණාසකො

5. බ්‍රාහ්මණවග්ගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

2.5.3 අස්සලායනසුත්තං

එවං මෙ සුත්තං: එකං සමයං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන නානාවෙරජ්ජකානං බ්‍රාහ්මණානං පඤ්චමත්තානි බ්‍රාහ්මණසභානි සාවඤ්ඤියං පටිවසන්ති කෙනවිදෙව කරණියෙන. අථ ඛො තෙසං බ්‍රාහ්මණානං එතදහොසි: ‘අයං ඛො සමණො ගොතමො වාතුචණ්ණං සුද්ධං පඤ්ඤාපෙති¹. කො නු ඛො පහොති සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පතිමන්තෙතු’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අස්සලායනො නාම මාණුවො සාවඤ්ඤියං පටිවසති දහරො චුත්තසිරො සොළසවස්සුද්දෙසිකො ජාතියා, තිණ්ණං වෙදානං පාරගු සනිසණ්ඩුකෙටුභානං සාක්ඛරජ්ජහෙදානං ඉතිභාසපඤ්චමානං පදකො වෙය්‍යාකරණො ලොකායතමභාපුරිසලක්ඛණෙසු අනවයො. අථ ඛො තෙසං බ්‍රාහ්මණානං එතදහොසි: ‘අයං ඛො අස්සලායනො මාණුවො සාවඤ්ඤියං පටිවසති දහරො චුත්තසිරො සොළසවස්සුද්දෙසිකො ජාතියා, තිණ්ණං වෙදානං පාරගු සනිසණ්ඩුකෙටුභානං සාක්ඛරජ්ජහෙදානං ඉතිභාසපඤ්චමානං, පදකො වෙය්‍යාකරණො ලොකායතමභාපුරිසලක්ඛණෙසු අනවයො. සො ඛො පහොති සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පටිමන්තෙතු’න්ති.

අථ ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණා යෙන අස්සලායනො මාණුවො තෙනුපඬිකමිංසු, උපසඬිකමිංසවා අස්සලායනං මාණුවං එතදවොචු: ‘අයං හො අස්සලායන, සමණො ගොතමො වාතුචණ්ණං සුද්ධං පඤ්ඤාපෙති². එතු භවං අස්සලායනො සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පටිමන්තෙතු’න්ති. එවං චුත්තෙ අස්සලායනො මාණුවො තෙ බ්‍රාහ්මණෙ එතදවොච: ‘සමණො ඛලු හො ගොතමො ධම්මවාදී, ධම්මවාදිනො ච පන දුප්පතිමත්තියා භවන්ති. නාහං සක්කොමි සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පතිමන්තෙතු’න්ති. දුතියමිපි ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණා අස්සලායනං මාණුවං එතදවොචු: ‘අයං හො අස්සලායන, සමණො ගොතමො වාතුචණ්ණං සුද්ධං පඤ්ඤාපෙති. එතු භවං අස්සලායනො සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පතිමන්තෙතු. වරිතං ඛො පන හොතා අස්සලායනෙන පරිබ්බාජකං’න්ති. දුතියමිපි ඛො අස්සලායනො මාණුවො තෙ බ්‍රාහ්මණෙ එතදවොච: ‘සමණො ඛලු හො ගොතමො ධම්මවාදී, ධම්මවාදිනො ච පන දුප්පතිමත්තියා භවන්ති. නාහං සක්කොමි සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පතිමන්තෙතු’න්ති. තතියමිපි ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණා අස්සලායනං මාණුවං එතදවොචු: ‘අයං හො අස්සලායන සමණො ගොතමො වාතුචණ්ණං සුද්ධං පඤ්ඤාපෙති. එතු භවං අස්සලායනො සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පතිමන්තෙතු. වරිතං ඛො පන හොතා අස්සලායනෙන පරිබ්බාජකං, මා භවං අස්සලායනො අයුද්ධපරාජිතං පරාජයී’ති.

[8.612] එවං චුත්තෙ අස්සලායනො මාණුවො තෙ බ්‍රාහ්මණෙ එතදවොච: ‘අද්ධා ඛො අහං භවන්තො³ න ලභාමි. සමණො ඛලු හො ගොතමො ධම්මවාදී, ධම්මවාදිනො ච පන දුප්පතිමත්තියා භවන්ති. නාහං සක්කොමි සමණෙන ගොතමෙන සද්ධං අස්මිං වචනෙ පතිමන්තෙතු. අපි වාහං භවන්තානං⁴ වචනෙන ගමිස්සාමි’ති.

¹ පඤ්ඤාපෙති - මජ්ඣං.

² පඤ්ඤාපෙති - මජ්ඣං.

³ භන්තෙ - සායා, භවන්තෙ - PTS.

⁴ භවතං - සායා.

අප් බො අස්සලායනො මාණවො මහතා බ්‍රාහ්මණගණෙන සද්ධිං යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ධිං. උපසඩ්ධිංකම්ඤා හගවතා සද්ධිං සම්මොදි. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙකා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො අස්සලායනො මාණවො හගවන්තං එතදවොච: ‘බ්‍රාහ්මණො හො ගොතම, එවමාහංසු: ‘බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො වණ්ණො, භීනො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණොව සුක්කො වණ්ණො, කණ්ණො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණොව සුප්ඤ්ඤානි නො අබ්‍රාහ්මණො, බ්‍රාහ්මණොව බ්‍රහ්මනො පුත්තා ඔරසා මුඛතො ජාතා බ්‍රහ්මජා බ්‍රහ්මනිම්මිතා බ්‍රහ්මදායාදා’ති. ඉධ හවං ගොතමො කිමාහා’ති?

දිස්සන්තෙ! බො පත අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණානං බ්‍රාහ්මණියො උතුනියොපි ගබ්භිනියොපි විජායමානාපි පායමානාපි. තෙ ව බ්‍රාහ්මණො යොනිජාව සමානා, එවමාහංසු: ‘බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො වණ්ණො, භීනො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණොව සුක්කො වණ්ණො, කණ්ණො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණොව සුප්ඤ්ඤානි නො අබ්‍රාහ්මණො, බ්‍රාහ්මණොව බ්‍රහ්මනො පුත්තා ඔරසා මුඛතො ජාතා බ්‍රහ්මජා බ්‍රහ්මනිම්මිතා බ්‍රහ්මදායාදා’ති.

කිඤ්චාපි හවං ගොතමො එවමාහ. අප් බො බ්‍රාහ්මණො එවමෙතං මඤ්ඤන්ති. ‘බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො වණ්ණො භීනො අඤ්ඤො වණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා’ති.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, සුතං තෙ: ‘යොනකම්බොජෙසු¹ අඤ්ඤෙසු ව පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු ද්වෙව වණ්ණො, අයොසා වෙව දාසො ව. අයොසා හුක්ඛා දාසො හොති, දාසො හුක්ඛා අයොසා හොති’ති.

එවං හො සුතං තං මෙ යොනකම්බොජෙසු අඤ්ඤෙසු ව පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු ද්වෙව වණ්ණො අයොසා වෙව දාසො ව. අයොසා හුක්ඛා දාසො හොති, දාසො හුක්ඛා අයොසා හොති’ති. එසු අස්සලායන බ්‍රාහ්මණානං කිං බලං කො අස්සාසො, යදෙසු බ්‍රාහ්මණො එවමාහංසු: ‘බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො වණ්ණො, භීනො අඤ්ඤො වණ්ණො, -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා’ති.

කිඤ්චාපි හවං ගොතමො එවමාහ. අප් බො එසු බ්‍රාහ්මණො එවමෙතං මඤ්ඤන්ති: ‘බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො වණ්ණො භීනො අඤ්ඤො වණ්ණො, -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා’ති.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, බත්තියොව නු බො පාණාතිපාති අදින්නාදායි කාමෙසු මිච්ඡාවාරි මුසාවාදි පිසුනාවාවො ඵරුසාවාවො සම්ඵප්පලාපි අභිජ්ඣාලු බ්‍යාපන්නචිත්තො මිච්ඡාදිට්ඨි කායස්ස හෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය, නො බ්‍රාහ්මණො. වෙස්සොව නු බො -පෙ- සුද්දොව නු බො පාණාතිපාති අදින්නාදායි කාමෙසු මිච්ඡාවාරි මුසාවාදි පිසුනාවාවො ඵරුසාවාවො සම්ඵප්පලාපි අභිජ්ඣාලු බ්‍යාපන්නචිත්තො මිච්ඡාදිට්ඨි කායස්ස හෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය, නො බ්‍රාහ්මණො’ති.

[පි.614] නො හිදං හො ගොතම, බත්තියොපි හි හො ගොතම, පාණාතිපාති අදින්නාදායි කාමෙසු මිච්ඡාවාරි මුසාවාදි පිසුනාවාවො ඵරුසාවාවො සම්ඵප්පලාපි අභිජ්ඣාලු බ්‍යාපන්නචිත්තො මිච්ඡාදිට්ඨි කායස්ස හෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. බ්‍රාහ්මණොපි හි හො ගොතම -පෙ- වෙස්සොපි හි හො ගොතම -පෙ- සුද්දොපි හි හො ගොතම -පෙ- සබ්බෙපි හි හො ගොතම, වත්තාරො වණ්ණො පාණාතිපාති³ අදින්නාදායි කාමෙසු මිච්ඡාවාරි මුසාවාදි පිසුනාවාවො ඵරුසාවාවො සම්ඵප්පලාපි අභිජ්ඣාලු බ්‍යාපන්නචිත්තො මිච්ඡාදිට්ඨි කායස්ස හෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය’න්ති.

එසු අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණානං කිං බලං කො අස්සාසො, යදෙසු බ්‍රාහ්මණො එවමාහංසු: ‘බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො වණ්ණො, භීනො අඤ්ඤො වණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා’ති.

කිඤ්චාපි හවං ගොතමො එවමාහ, අප් බො එසු බ්‍රාහ්මණො එවමෙතං මඤ්ඤන්ති: බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො වණ්ණො, භීනො අඤ්ඤො වණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා’ති.

¹ දිස්සන්ති - මජ්ඣං.

² යොනකම්බොජෙසු - ස්‍යා.

³ පාණාතිපාතිනො - මජ්ඣං, ස්‍යා, PTS.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණොව නු ඛො පාණාතිපාතා පටිවිරතො අදින්නාදානා පටිවිරතො කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතො මුසාවාදා පටිවිරතො පිසුනාවාචා පටිවිරතො ඵරුසාවාචා පටිවිරතො සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතො අනභිජ්ඣාලු අඛ්‍යාපන්නචිත්තො සම්මාදිට්ඨි කායස්ස හෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජෙය්‍යා. නො ඛත්තියො, නො චෙස්සො, නො සුද්දො'ති.

නො හිදං හො ගොතම, ඛත්තියොපි හි හො ගොතම, පාණාතිපාතා පටිවිරතො අදින්නාදානා පටිවිරතො කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතො මුසාවාදා පටිවිරතො පිසුනාවාචා පටිවිරතො ඵරුසාවාචා පටිවිරතො සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතො අනභිජ්ඣාලු අඛ්‍යාපන්නචිත්තො සම්මාදිට්ඨි කායස්ස හෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජෙය්‍යා. බ්‍රාහ්මණොපි හි හො ගොතම - පෙ- චෙස්සොපි හි හො ගොතම -පෙ- සුද්දොපි හි හො ගොතම -පෙ- සබ්බෙපි හි හො ගොතම, චත්තාරො චණ්ණා පාණාතිපාතා පටිවිරතා අදින්නාදානා පටිවිරතා කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතා මුසාවාදා පටිවිරතා පිසුනාවාචා පටිවිරතා ඵරුසාවාචා පටිවිරතා සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතා අනභිජ්ඣාලු අඛ්‍යාපන්නචිත්තා සම්මාදිට්ඨි, කායස්ස හෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජෙය්‍යා'න්ති.

ඵසු අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණානං කිං බලං කො අස්සාසො, යදෙසු බ්‍රාහ්මණා ඵවමාහංසු: 'බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො චණ්ණො, හීනො අඤ්ඤො චණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා'ති.

කිඤ්චාපි හවං ගොතමො ඵවමාහ. අපං ඛො ඵසු බ්‍රාහ්මණා ඵවමෙවං මඤ්ඤන්ති: බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො චණ්ණො හීනො අඤ්ඤො චණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා'ති.

[පි.616] තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණොව නු ඛො පහොති අස්මිං පදෙසෙ අවෙරං අඛ්‍යාපජ්ඣං මෙත්තං චිත්තං භාවෙතුං නො ඛත්තියො නො චෙස්සො නො සුද්දො'ති.

නො හිදං හො ගොතම, ඛත්තියොපි හි හො ගොතම, පහොති අස්මිං පදෙසෙ අවෙරං අඛ්‍යාපජ්ඣං මෙත්තං චිත්තං භාවෙතුං, බ්‍රාහ්මණොපි හි හො ගොතම -පෙ- චෙස්සොපි හි හො ගොතම -පෙ- සුද්දොපි හි හො ගොතම -පෙ- සබ්බෙපි හි හො ගොතම, චත්තාරො චණ්ණා පහොන්ති අස්මිං පදෙසෙ අවෙරං අඛ්‍යාපජ්ඣං මෙත්තං චිත්තං භාවෙතු'න්ති.

ඵසු අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණානං කිං බලං කො අස්සාසො, යදෙසු බ්‍රාහ්මණා ඵවමාහංසු: 'බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො චණ්ණො, හීනො අඤ්ඤො චණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා'ති.

කිඤ්චාපි හවං ගොතමො ඵවමාහ. අපං ඛො ඵසු බ්‍රාහ්මණා ඵවමෙතං මඤ්ඤන්ති: 'බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො චණ්ණො, හීනො අඤ්ඤො චණ්ණො, -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා'ති.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණොව නු ඛො පහොති සොත්තිං සිනානිං¹ ආදාය නදිං ගන්තවා රජොජල්ලං පවාහෙතුං, නො ඛත්තියො, නො චෙස්සො, නො සුද්දො'ති.

නො හිදං හො ගොතම, ඛත්තියොපි හි හො ගොතම, පහොති සොත්තිං සිනානිං² ආදාය නදිං ගන්තවා රජොජල්ලං පවාහෙතුං, බ්‍රාහ්මණොපි හි හො ගොතම, -පෙ- චෙස්සොපි හි හො ගොතම -පෙ- සුද්දොපි හි හො ගොතම, -පෙ- සබ්බෙපි හි හො ගොතම, චත්තාරො චණ්ණා පහොන්ති සොත්තිං සිනානිං ආදාය නදිං ගන්තවා රජොජල්ලං පවාහෙතුන්ති. ඵසු අස්සලායන බ්‍රාහ්මණානං කිං බලං කො අස්සාසො, යදෙසු බ්‍රාහ්මණා ඵවමාහංසු: බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො චණ්ණො, හීනො අඤ්ඤො චණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදාති.

කිඤ්චාපි හවං ගොතමො ඵවමාහ. අපං ඛො ඵසු බ්‍රාහ්මණා ඵවමෙතං මඤ්ඤන්ති: බ්‍රාහ්මණොව සෙට්ඨො චණ්ණො, හීනො අඤ්ඤො චණ්ණො, -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදාති.

¹ සොත්ථිසිනානිං - මජ්ඣං.

සොත්ථිං සිනානිං - සීමු.

² සොත්ථිසිනානිං - මජ්ඣං.

සොත්ථිං සිනානිං - සීමු.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, ඉධ රාජා ඛත්තියො මුද්ධාවසිත්තො නානාජව්වානං පුරිසානං පුරිසසතං සන්තිපාතෙයා: ආයන්තු භොන්තො, යෙ තස් ඛත්තියකුලා බ්‍රාහ්මණකුලා රාජඤ්ඤකුලා උප්පන්නා සාලස්ස වා සලලස්ස වා¹ ව්‍යුනස්ස වා පදුමස්ස² වා උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගි අභිනිබ්බන්තෙන්තු, තෙජො පාතුකරොන්තු. ආයන්තු පුන භොන්තො, යෙ තස් වණ්ඩාලකුලා නෙසාදකුලා වෙණකුලා³ රථකාරකුලා පුක්කුසකුලා උප්පන්නා සාපානදොණියා වා සුකරදොණියා වා රජකදොණියා වා එළණ්ඩකට්ඨස්ස වා උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගි අභිනිබ්බන්තෙන්තු, තෙජො පාතුකරොන්තු'ති.

[පි.618] තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන යො එවං නු බො සො ඛත්තියකුලා බ්‍රාහ්මණකුලා රාජඤ්ඤකුලා උප්පන්නෙහි සාලස්ස වා සලලස්ස වා ව්‍යුනස්ස වා පදුමස්ස වා උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගි අභිනිබ්බන්තො තෙජො පාතුකතො, සො එවනුබ්වාස්ස අග්ගි අච්චිමා ව වණ්ණවා ව පහස්සරො ව. තෙන ව සක්කා අග්ගිනා අග්ගිකරණියං කාතුං. යො පන සො වණ්ඩාලකුලා නෙසාදකුලා වෙණකුලා රථකාරකුලා පුක්කුසකුලා උප්පන්නෙහි සාපානදොණියා වා සුකරදොණියා වා රජකදොණියා වා එළණ්ඩකට්ඨස්ස වා උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගි අභිනිබ්බන්තො තෙජො පාතුකතො, ස්වාස්ස අග්ගි න වෙව අච්චිමා, න ව වණ්ණවා, න ව පහස්සරො, න ව තෙන සක්කා අග්ගිනා අග්ගිකරණියං කාතු'න්ති.

නො හිදං භො ගොතම, යො සො භො ගොතම, ඛත්තියකුලා බ්‍රාහ්මණකුලා රාජඤ්ඤකුලා උප්පන්නෙහි සාලස්ස වා සලලස්ස වා ව්‍යුනස්ස වා පදුමස්ස වා උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගි අභිනිබ්බන්තො තෙජො පාතුකතො. ස්වාස්ස අග්ගි අච්චිමා ව වණ්ණවා ව පහස්සරො ව, තෙන ව සක්කා අග්ගිනා අග්ගිකරණියං කාතුං. යොපි සො වණ්ඩාලකුලා නෙසාදකුලා වෙණකුලා රථකාරකුලා පුක්කුසකුලා උප්පන්නෙහි සාපානදොණියා වා සුකරදොණියා වා රජකදොණියා වා එළණ්ඩකට්ඨස්ස වා උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගි අභිනිබ්බන්තො තෙජො පාතුකතො, සො වස්ස අග්ගි අච්චිමා ව වණ්ණවා ව පහස්සරො ව. තෙන ව සක්කා අග්ගිනා අග්ගිකරණියං කාතුං සබ්බොපි හි භො ගොතම, අග්ගි අච්චිමා ව වණ්ණවා ව පහස්සරො ව, සබ්බෙනපි ව සක්කා අග්ගිනා අග්ගිකරණියං කාතු'න්ති.

එස් අස්සලායන, බ්‍රාහ්මණානං කිං බලං කො අස්සාසො, යදෙස් බ්‍රාහ්මණා එවමාහංසු: බ්‍රාහ්මණාව සෙට්ඨො වණ්ණො, හීනො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණාව සුක්කො වණ්ණො, කණ්හො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණාව සුච්ඤ්ඤාති, නො අබ්‍රාහ්මණා. බ්‍රාහ්මණාව බ්‍රහ්මනො පුත්තා ඔරසා මුබ්බො ජාතා බ්‍රහ්මජා බ්‍රහ්මනිම්මිතා බ්‍රහ්මදායාදාති.

කිඤ්චාපි හවං ගොතමො එවමාහ, අප්ඨ බො එස් බ්‍රාහ්මණා එවමෙතං මඤ්ඤන්ති: බ්‍රාහ්මණාව සෙට්ඨො වණ්ණො, හීනො අඤ්ඤො වණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදාති.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, ඉධ ඛත්තියකුමාරො බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤාය සද්ධිං සංවාසං කප්පෙයා. තෙසං සංවාසමන්වාය පුත්තො ජායෙථ, යො සො ඛත්තියකුමාරෙන බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤාය පුත්තො උප්පන්නො සියා, සො මාතුපි සද්ධිසො. පිතුපි සද්ධිසො 'ඛත්තියො'තිපි වත්තබ්බො 'බ්‍රාහ්මණො'තිපි වත්තබ්බො'ති.

යො සො භො ගොතම, ඛත්තියකුමාරෙන බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤාය පුත්තො උප්පන්නො සියා, සො මාතුපි සද්ධිසො, පිතුපි සද්ධිසො, 'ඛත්තියො'තිපි වත්තබ්බො, බ්‍රාහ්මණො'තිපි වත්තබ්බොති.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, ඉධ බ්‍රාහ්මණකුමාරො ඛත්තියකඤ්ඤාය සද්ධිං සංවාසං කප්පෙයා. තෙසං සංවාසමන්වාය පුත්තො ජායෙථ; යො සො බ්‍රාහ්මණකුමාරෙන ඛත්තියකඤ්ඤාය පුත්තො උප්පන්නො සියා, සො මාතුපි සද්ධිසො, පිතුපි සද්ධිසො, ඛත්තියොතිපි වත්තබ්බො බ්‍රාහ්මණොතිපි වත්තබ්බො'ති.

¹ සාකස්ස වා සලලස්ස වා - මජ්ඣං, සායා.

² පදුමකස්ස - මජ්ඣං, සායා, PTS.

³ වෙණකුලා - සායා.

[පි.620] යො සො හො ගොතම, බ්‍රාහ්මණකුමාරෙන ඛත්තියකඤ්ඤාය පුත්තො උප්පන්නො සියා, සො මාතුපි සදිසො, පිතුපි සදිසො, ඛත්තියොතිපි වත්තබ්බො, බ්‍රාහ්මණොතිපි වත්තබ්බො'ති.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, ඉධ වළවං ගද්දහෙන සම්පයොජෙය්‍යං. තෙසං සම්පයොගමන්වාය කිසොරො ජායෙථ. යො සො වළවාය ගද්දහෙන කිසොරො උප්පන්නො සියා, සො මාතුපි සදිසො, පිතුපි සදිසො, අස්සොති වත්තබ්බො, ගද්දහොති වත්තබ්බො'ති.

වෙකුරඤ්ජාය හි¹ සො හො ගොතම, අස්සතරො හොති. ඉදං හිස්ස හො ගොතම, නානාකරණං පස්සාමි. අමුත්‍ර ව පනෙසානං² න කිඤ්චි නානාකරණං³ පස්සාමිති.

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, ඉධස්ස ද්වෙ මාණවකා භාතරො සඋදරියා, එකො අප්ඤ්ඤායකො උපන්නො, එකො අනප්ඤ්ඤායකො අනුපන්නො. කමෙඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණා පයමං හොජෙය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකෙ වා යඤ්ඤෙ වා පාහුනෙ⁴ වාති?

යො සො හො ගොතම, මාණවකො අප්ඤ්ඤායකො උපන්නො තමෙඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණා පයමං හොජෙය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකෙ වා යඤ්ඤෙ වා පාහුනෙ වා. කිං හි හො ගොතම, අනප්ඤ්ඤායකො අනුපන්නෙ දින්නං මහජ්ජලං භවිස්සති'ති?

තං කිං මඤ්ඤසි අස්සලායන, ඉධස්ස ද්වෙ මාණවකා භාතරො සඋදරියා, එකො අප්ඤ්ඤායකො උපන්නො දුස්සිලො පාපධම්මො, එකො අනප්ඤ්ඤායකො අනුපන්නො සීලවා කල්‍යාණධම්මො. කමෙඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණා පයමං හොජෙය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකෙ වා යඤ්ඤෙ වා පාහුනෙ වාති? යො සො හො ගොතම, මාණවකො අනප්ඤ්ඤායකො අනුපන්නො සීලවා කල්‍යාණධම්මො, තමෙඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණා පයමං හොජෙය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකෙ වා යඤ්ඤෙ වා පාහුනෙ වා. කිං හි හො ගොතම, දුස්සිලෙ පාපධම්මෙ දින්නං මහජ්ජලං භවිස්සති'ති?

පුබ්බෙ බො ඤං අස්සලායන, ජාතිං අගමාසි. ජාතිං ගන්ත්වා මන්තෙ අගමාසි. මන්තෙ ගන්ත්වා තපෙ අගමාසි. තපෙ ගන්ත්වා වාතුවණ්ණං සුද්ධං පච්චාගතො, යමහං පඤ්ඤාපෙමි'ති.

එවං චුත්තෙ අස්සලායනො මාණවො තුණ්හිභුතො මඬිකුභුතො පත්තක්ඛංකො අධොමුඛො පප්ඤ්ඤායනො අප්පට්ඨානො⁵ නිසිදි.

අථ බො භගවා අස්සලායනං මාණවං තුණ්හිභුතං මඬිකුභුතං පත්තක්ඛංකං අධොමුඛං පප්ඤ්ඤායනං අප්පට්ඨානං විදිත්වා අස්සලායනං මාණවං එතදවොච:

[පි.622] භුතපුබ්බං අස්සලායන, සත්තන්නං බ්‍රාහ්මණිසිනං අරඤ්ඤායතනෙ පණ්ණකුට්ඨ සම්මන්ත්තානං එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති: බ්‍රාහ්මණාව සෙට්ඨො වණ්ණො, හිතො අඤ්ඤො වණ්ණො, -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා'ති. අස්සොසි බො අස්සලායන, අසිතො දෙවලො ඉසි සත්තන්නං කිර බ්‍රාහ්මණිසිනං අරඤ්ඤායතනෙ පණ්ණකුට්ඨ සම්මන්ත්තානං එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති: බ්‍රාහ්මණාව සෙට්ඨො වණ්ණො හිතො අඤ්ඤො වණ්ණො -පෙ- බ්‍රහ්මදායාදා'ති. අථ බො අස්සලායන, අසිතො දෙවලො ඉසි කෙසමස්සු කප්පෙත්වා මඤ්ඤෙට්ඨවණ්ණොති දුස්සානි නිවාසෙත්වා අට්ඨෙය්‍යො⁶ උපාහනා ආරුහිත්වා ජාතරූපමයං දණ්ඩං ගහෙත්වා සත්තන්නං බ්‍රාහ්මණිසිනං පඤ්ඤාසිලෙ පාතුරහොසි.

¹ කුණ්ඩංගි - මජ්ඣං.

කුමාරණ්ඩුපිහි - සායා.

² අමුත්‍ර ව පන - සානං, සායා.

³ නානාකරණං - සීල.

⁴ පාහුනෙ - සීල, PTS.

⁵ අප්පට්ඨානො - PTS.

⁶ පට්ඨෙය්‍යො - මජ්ඣං.

අග්ගියො - සායා.

අප්‍රේමය අස්සලායන, අසිතො දෙවලො ඉසි සත්තන්තං බ්‍රාහ්මණිසීනං පඤ්ඤාදිලෙ වඩ්ඤ්ඤායො ඵලමාහ: හඤ්ඤා ක්ව නු බො¹ ඉමෙ හවන්තො බ්‍රාහ්මණිසයො ගතා. හඤ්ඤා ක්ව නු බො² ඉමෙ හවන්තො බ්‍රාහ්මණිසයො ගතා³ අප්‍රේමය අස්සලායන, සත්තන්තං බ්‍රාහ්මණිසීනං ඵලදහොසි: කොනායං ගාමණ්ඨලරුපො විය සත්තන්තං බ්‍රාහ්මණිසීනං පඤ්ඤාදිලෙ වඩ්ඤ්ඤායො ඵලමාහ: හඤ්ඤා ක්ව නු බො ඉමෙ හවන්තො බ්‍රාහ්මණිසයො ගතා, හඤ්ඤා ක්ව නු බො ඉමෙ හවන්තො බ්‍රාහ්මණිසයො ගතාති. හඤ්ඤා නං අභිසපාමා⁴ති. අප්‍රේමය අස්සලායන, සත්තබ්‍රාහ්මණිසයො අසිතං දෙවලං ඉසිං අභිසපිංසු: හස්මා වසල හොහිති⁵. යථා යථා බො අස්සලායන, සත්ත බ්‍රාහ්මණිසයො අසිතං දෙවලං ඉසිං අභිසපිංසු. තථා තථා අසිතො දෙවලො ඉසි අභිරුපතරො වෙව හොති දස්සනියතරො ව පාසාදිකතරො ව.

අප්‍රේමය අස්සලායන, සත්තන්තං බ්‍රාහ්මණිසීනං ඵලදහොසි: මොසං වත නො තපො, අඵලං බ්‍රහ්මවරියං. මයං හි පුබ්බෙ යං අභිසපාම හස්මා වසල හොහි⁶ති හස්මාව හවති ඵකච්චො. ඉමං පන මයං යථා යථා අභිසපාම, තථා තථා අභිරුපතරො වෙව හොති දස්සනියතරො ව පාසාදිකතරො වා⁷ති.

න හවන්තානං මොසං තපො, නාඵලං⁸ බ්‍රහ්මවරියං. ඉඩ්ඤ්ඤා හවන්තො යො මයි මනොපදොසො, තං පජහාම. කො නු හවං හොති⁹ති?

යො හවති මනොපදොසො තං පජහාම. කො නු හවං හොති⁹ති?

සුතො නො හවතං අසිතො දෙවලො ඉසි¹⁰ති?

ඵවං හො.

සො ඛවාහං හොමි¹¹ති.

[පි.624] අප්‍රේමය අස්සලායන, සත්ත බ්‍රාහ්මණිසයො අසිතං දෙවලං ඉසිං අභිවාදෙතුං උපසඩ්ඨමිංසු.

අප්‍රේමය අස්සලායන, අසිතො දෙවලො ඉසි සත්ත බ්‍රාහ්මණිසයො ඵලදවොච: ‘සුතං මෙතං හො, සත්තන්තං කිර බ්‍රාහ්මණිසීනං අරඤ්ඤායතනෙ පඤ්ඤාකුටිසු වසන්තානං ඵවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං: ‘බ්‍රාහ්මණාව සෙට්ඨො වණ්ණො, හිතො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණාව සුක්කො වණ්ණො, කණ්ණො අඤ්ඤො වණ්ණො. බ්‍රාහ්මණාව සුප්ඤ්ඤාති, නො අබ්‍රාහ්මණො. බ්‍රාහ්මණාව බ්‍රහ්මනො පුත්තා¹² ඔරසා මුඛතො ජාතා බ්‍රහ්මජා බ්‍රහ්මනිමිමිතා බ්‍රහ්මදායාදා¹³ති.

ඵවංමිහො.

ජානන්ති පන හොන්තො යා ජනිකා මාතා¹⁴ බ්‍රාහ්මණං යෙව අගමාසි. නො අබ්‍රාහ්මණන්ති.

නො හිදං හො.

ජානන්ති පන හොන්තො යා ජනිකාමාතුමාතා යාව සත්තමා මාතාමහසුගා බ්‍රාහ්මණං යෙව අගමාසි, නො අබ්‍රාහ්මණන්ති.

¹ හන්ද කො නු කො - මජ්ඣං, සයා, PTS.

² හන්ද කො නු කො - මජ්ඣං, සයා, PTS.

³ ගන්තා - සයා.

⁴ අභිසපිස්සාමාති - සයා.

⁵ හස්මා වසල හොහිති - සිමු.

හස්මා වසල හොති හස්මා වසල හොහිති - මජ්ඣං.

හස්මා වපලි හොති හස්මා වපලි හොති හස්මා වපලි හොහිති - සයා.

හස්මා වසලි හොහිති - PTS.

⁶ න පනාඵලං - PTS.

⁷ පුත්තො - PTS.

⁸ ජනිමාතා - සයා. ජනිමාතා - PTS.

නො හිඳං හො.

ජානන්ති පන භොන්තො යො ජනකො පිතා¹ බ්‍රාහ්මණිං යෙව අගමාසි නො අබ්‍රාහ්මණින්ති.

නො හිඳං හො.

ජානන්ති පන භොන්තො යො ජනකපිතුපිතා යාවසත්තමා පිතාමහයුගා බ්‍රාහ්මණිංයෙව අගමාසි, නො අබ්‍රාහ්මණින්ති.

නො හිඳං හො.

ජානන්ති පන භොන්තො යථා ගබ්භස්ස අවක්කන්ති හොතිති?

ජානාම මයං හො යථා ගබ්භස්ස අවක්කන්ති හොති. ඉධ මාතෘපිතරො ව සන්නිපතිතා භොන්ති. මාතා ව උතුනී හොති, ගඤ්ඛිබ්බො ව පච්චුපට්ඨිතො හොති. එවං තිණ්ණං සන්නිපාතා ගබ්භස්ස අවක්කන්ති හොතිති.

ජානන්ති පන භොන්තො යග්ඝෙ² සො ගඤ්ඛිබ්බො ඛත්තියො වා බ්‍රාහ්මණො වා වෙස්සො වා සුද්දො වාති?

න මයං හො, ජානාම යග්ඝෙ සො ගඤ්ඛිබ්බො ඛත්තියො වා බ්‍රාහ්මණො වා වෙස්සො වා සුද්දො වාති.

[පි.626] එවං සන්නෙ හො ජානාථ කෙ තුම්භෙ හොථාති³.

එවං සන්නෙ හො, න මයං ජානාම කෙ ව මයං හොමාති.

තෙ හි නාම අස්සලායන, සත්ත බ්‍රාහ්මණිසයො අසිතෙන දෙවලෙන ඉසිනා සකෙ ජාතිවාදෙ සමනුයුක්ඛීයමානා සමනුභාසියමානා සමනුගාහියමානා න සම්පායිස්සන්ති. කිං පන ඤං එතරහි මයා සකස්මි. ජාතිවාදෙ සමනුයුක්ඛීයමානො සමනුභාසියමානො සමනුගාහියමානො සම්පායිස්සසි. යෙසං ඤං සාවරියකො න පුණ්ණො දබ්බිගාහොති.

එවං චුත්තෙ අස්සලායනො මාණුවො භගවත්තං එතදවොච: අභික්කන්තං හො ගොතම, - පෙ- උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අප්පත්තග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගත'න්ති.

අස්සලායනසුත්තං තතියං.

යන්තරාපිතො: ධම්මගිරි

සොධාපිතො: එච්. ඒ. අමරතුංග මහාසයෙන

¹ ජනිපිතා - සායා, PTS.

² තග්ඝෙ - මජ්ඣං.

³ හොතිති - සිමු.